

Niwolumab (Opdivo®)

Nivolumab (Opdivo®): Polish

Czym jest niwolumab (Opdivo®)?

Niwolumab (Opdivo®) wykorzystywany jest do leczenia:

- czerniaka
- niedrobnokomórkowego raka płuc
- raka nerki
- rodzaju chłoniaka Hodgkina nazywanego klasycznym chłoniakiem Hodgkina
- niektórych nowotworów występujących w obrębie głowy i szyi.

Niekiedy może być także stosowany w leczeniu innych nowotworów. Podane tutaj informacje najlepiej czytać w połączeniu z naszymi ogólnymi informacjami o rodzaju nowotworu, na jaki cierpi dana osoba.

Niwolumab to lek immunoterapeutyczny. Można go także nazwać inhibitorem punktów kontrolnych. Zanim osoba z nowotworem wyrazi zgodę na poddanie się opisanemu tutaj leczeniu, lekarz omówi, na czym ono polega i jakie mogą być jego skutki uboczne.

Jak podawany jest niwolumab?

Niwolumab podaje się w trybie ambulatoryjnym. Niwolumab można przyjmować sam lub razem z innymi lekami antynowotworowymi.

Podczas leczenia zazwyczaj odbywa się wizyty u onkologa, pielęgniarki specjalisty i farmaceuty specjalisty. W niniejszej ulotce osoby te określamy mianem lekarza, pielęgniarki lub farmaceuty.

Przed lub w dniu podania leku pielęgniarka lub pracownik laboratorium może pobrać od pacjenta próbkę krwi.

Przed rozpoczęciem leczenia chory zostaje zbadany przez lekarza lub pielęgniarkę. Pytają oni pacjenta o samopoczucie. Jeśli wyniki badania krwi są prawidłowe, farmaceuta przygotowuje leki.

Niwolumab podaje się w formie kroplówki (wlewu dożylnego). Trwa to 30 minut lub godzinę, w zależności od dawki.

Schemat leczenia

Niwolumab przyjmuje się co 2 lub 4 tygodnie. Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta omawia z pacjentem plan leczenia.

Możliwe skutki uboczne

Opisujemy tutaj główne skutki uboczne leczenia. Przedstawiamy także niektóre inne możliwe skutki uboczne.

U jednej osoby mogą wystąpić niektóre z opisanych tutaj skutków ubocznych, jednak mało prawdopodobne jest, że wystąpią u niej wszystkie. Jeśli osoba przyjmuje także inne leki przeciwnowotworowe, może też doświadczać skutków ubocznych, które nie zostały tutaj omówione. Należy zawsze poinformować lekarza, pielęgniarkę lub farmaceutę o zaobserwowanych skutkach ubocznych.

Lekarz może przepisać leki, które pomagają ograniczać niektóre ze skutków ubocznych. Należy przyjmować leki ściśle według zaleceń pielęgniarki lub farmaceuty. Dzięki temu istnieje wyższe prawdopodobieństwo ich skuteczności. Informacji na temat łagodzenia skutków ubocznych udziela pielęgniarka. Większość skutków ubocznych zaczyna ustępować po zakończeniu leczenia.

Poważne lub później występujące skutki uboczne

Niektóre metody leczenia nowotworów mogą mieć poważne skutki uboczne. W rzadkich przypadkach mogą być one zagrożeniem dla życia. Lekarz lub pielęgniarka mogą wyjaśnić ryzyko wystąpienia takich skutków ubocznych u danej osoby.

Opisane tutaj leczenie może mieć skutki uboczne, które wystąpią po jakimś czasie. Może do tego dojść kilka tygodni, miesięcy czy nawet ponad rok po zakończeniu leczenia.

W razie wystąpienia jakichkolwiek objawów lub skutków ubocznych podczas leczenia lub po jego zakończeniu należy natychmiast skontaktować się z lekarzem lub szpitalem. Skutki uboczne mogą mieć poważne konsekwencje, jeśli nie będą leczone.

Karta ostrzegawcza pacjenta

Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta da pacjentowi kartę z informacjami o jego leczeniu. Ważne jest, aby podczas leczenia i po jego zakończeniu zawsze mieć tę kartę przy sobie. Należy okazać ją każdemu lekarzowi lub innemu pracownikowi służby zdrowia, z którym ma się do czynienia.

Kontakt ze szpitalem

Pacjent otrzyma od pielęgniarki numery telefonów do szpitala. Jeśli poczuje się źle lub będzie potrzebować porady, może zadzwonić pod podane numery o dowolnej porze przez całą dobę. Należy zapisać te numery w telefonie lub trzymać je w bezpiecznym miejscu.

Czasami skutki uboczne mogą stać się poważne bardzo szybko. W przypadku pojawienia się nowych objawów lub skutków ubocznych należy natychmiast skontaktować się ze szpitalem.

Skutki uboczne występujące podczas leczenia

Niektóre osoby mogą doświadczać skutków ubocznych w trakcie opisanego tutaj leczenia lub krótko po jego zakończeniu.

Reakcja alergiczna

Niektórzy pacjenci wykazują w trakcie leczenia reakcję alergiczną na opisany tutaj lek. Niektóre z możliwych objawów reakcji alergicznej:

- uczucie gorąca lub rozpalenie widoczne na twarzy
- wysypka na skórze
- świąd
- dreszcze
- zawroty głowy
- ból głowy
- brak tchu
- obrzęk twarzy lub ust
- ból pleców, brzucha lub w klatce piersiowej.

W trakcie leczenia pielęgniarka kontroluje stan pacjenta pod kątem ewentualnych oznak reakcji alergicznej. Jeśli pacjent poczuje się źle lub wystąpią u niego którekolwiek z powyższych objawów, należy niezwłocznie ją o tym poinformować. Jeśli reakcja alergiczna zostanie potwierdzona, pacjent zostanie szybko poddany leczeniu.

Niekiedy reakcja alergiczna może wystąpić kilka godzin po przyjęciu leku. W przypadku wystąpienia powyższych objawów lub złego samopoczucia po przyjeździe do domu pacjent powinien natychmiast skontaktować się ze szpitalem.

Główne skutki uboczne

Niektóre z opisanych tutaj skutków ubocznych występują rzadko. Ważne jest jednak, aby o nich wiedzieć. Skutki uboczne mogą mieć poważne konsekwencje, jeśli nie będą leczone. W razie wystąpienia jakichkolwiek objawów lub skutków ubocznych podczas leczenia lub po jego zakończeniu należy natychmiast skontaktować się z lekarzem lub szpitalem. Mogą się one pojawić kilka tygodni, miesięcy czy nawet ponad rok po zakończeniu leczenia.

Wpływ na funkcjonowanie płuc

Opisane tutaj leczenie może powodować zmiany w płucach. W razie wystąpienia podczas leczenia lub po jego zakończeniu którejkolwiek z poniższych zmian należy natychmiast skontaktować się ze szpitalem:

- brak tchu
- kaszel
- świszczący oddech
- gorączka wynosząca ponad 37,5°C (99,5°F).

Jeśli wcześniej istniejące problemy z oddychaniem nasiliły się, również należy poinformować o tym lekarza. Aby sprawdzić funkcjonowanie płuc pacjenta, może on zostać skierowany na badania. Jeśli ich wyniki nie będą pozytywne, pacjent może być zmuszony przyjmować sterydy lub inne leki.

Wpływ na wątrobę

Opisana tutaj terapia może wpłynąć na funkcjonowanie wątroby. Krew pacjenta będzie regularnie poddawana badaniom, aby sprawdzać, czy tak jest. Jeśli badania krwi wykażą zmiany w funkcjonowaniu wątroby, lekarz może przepisać pacjentowi sterydy.

Czasami zmiany dotyczące wątroby mogą być poważne. W razie wystąpienia podczas leczenia lub po jego zakończeniu któregośkolwiek z poniższych objawów należy natychmiast skontaktować się ze szpitalem:

- zażółcenie skóry lub oczu
- duża senność
- ciemny mocz
- niewyjaśnione sinienie lub krwawienie
- utrata apetytu.

Do momentu regeneracji wątroby pacjent może otrzymywać sterydy lub inne leki oraz być monitorowany.

Biegunka lub bóle brzucha

Pacjent może mieć biegunkę lub bóle brzucha.

W razie wystąpienia podczas leczenia lub po jego zakończeniu któregośkolwiek z poniższych objawów należy natychmiast skontaktować się ze szpitalem:

- oddawanie stolca ponad 4 razy dziennie
- budzenie się w nocy, aby oddać stolec
- ból brzucha
- wymioty
- krew lub śluz w stolcu
- gorączka wynosząca ponad 37,5°C (99,5°F).

Niekiedy trzeba udać się do szpitala w celu otrzymania płynów w postaci kroplówki (infuzji) lub poddania się innemu leczeniu, np. przyjęcia sterydów.

Opuchnięta trzustka (zapalenie trzustki)

Opisane tutaj leczenie może doprowadzić do opuchnięcia (zapalenia) trzustki. W razie pojawienia się ostrego bólu w górnej części brzucha, nudności i wymiotów należy natychmiast zgłosić je lekarzowi.

Wpływ na nerki

Opisane tutaj leczenie może wpłynąć na funkcjonowanie nerek. Nie jest to skutek częsty, ale może mieć poważne konsekwencje, jeśli nie będzie leczony. Aby sprawdzić, czy nerki funkcjonują prawidłowo, regularnie przeprowadza się badania krwi. Jeśli badania krwi wykażą zmiany w funkcjonowaniu nerek, lekarz może przepisać pacjentowi sterydy lub inne leki.

W razie wystąpienia podczas leczenia lub po jego zakończeniu któregokolwiek z poniższych objawów należy natychmiast skontaktować się ze szpitalem:

- brak oddawania moczu
- oddawanie bardzo małych ilości moczu.

Podwyższony poziom cukru we krwi

Opisane tutaj leczenie może podnosić poziom cukru we krwi. Krew pacjenta będzie regularnie poddawana badaniom, aby sprawdzać, czy tak jest. Objawy podwyższonego poziomu cukru we krwi:

- pragnienie
- potrzeba częstszego oddawania moczu
- uczucie zmęczenia.

W razie wystąpienia podczas leczenia lub po jego zakończeniu któregokolwiek z powyższych objawów należy natychmiast poinformować o nich lekarza.

Jeśli pacjent ma cukrzycę, poziom cukru w jego krwi może być wyższy niż zazwyczaj. Lekarz omówi z pacjentem odpowiedni sposób postępowania.

Zmiany hormonalne

Opisane tutaj leczenie może wpłynąć na wytwarzanie hormonów przez organizm. Hormony kontrolują wiele różnych procesów zachodzących w organizmie. Aby sprawdzać poziom niektórych hormonów, pacjent będzie poddawany regularnym badaniom krwi. Lekarz może przepisać pacjentowi leki kontrolujące poziom hormonów oraz zmniejszające ryzyko wystąpienia skutków ubocznych takich jak:

- wzmożone pocenie się
- przyrost lub utrata wagi
- zawroty głowy lub omdlenia
- wzmożone uczucie głodu lub pragnienia
- utrata popędu seksualnego
- częstsze niż zazwyczaj oddawanie moczu
- bóle głowy, które nie ustępują.

W razie wystąpienia podczas leczenia lub po jego zakończeniu któregokolwiek z poniższych objawów należy natychmiast poinformować o nich lekarza.

Zmiany skórne

Opisane tutaj leczenie może powodować zmiany skórne, w tym:

- wysypkę
- świąd
- pojawienie się białych lub jaśniejszych plam na skórze.

Jeśli pacjent przebywa na słońcu, powinien stosować krem przeciwsłoneczny z wysokim filtrem (co najmniej SPF 30), aby chronić skórę. Jeśli podczas leczenia lub po jego zakończeniu pojawiły się jakieś zmiany skórne, należy zawsze natychmiast zgłosić je lekarzowi lub pielęgniarce. W takim przypadku pacjent może być zmuszony używać kremów, przyjmować sterydy lub inne leki. Lekarz może przerwać leczenie do czasu poprawy stanu skóry.

W rzadkich przypadkach występują zdecydowanie poważniejsze zmiany skórne. Może pojawić się wysypka, następnie pęcherze, a później skóra może się łuszczyć. Pacjent może też czuć się źle i mieć objawy grypopodobne, takie jak wysoka temperatura i ból stawów. Należy natychmiast skontaktować się z lekarzem lub szpitalem, jeśli wystąpią którekolwiek z tych objawów.

Ból mięśni i/lub stawów

Opisane tutaj leczenie może wywoływać ból lub osłabienie mięśni, a także sztywność, ból lub obrzęk stawów. W razie wystąpienia podczas leczenia lub po jego zakończeniu któregokolwiek z poniższych objawów należy natychmiast skontaktować się z lekarzem:

- ból, który nie występował wcześniej
- sztywność stawu, która nie występowała wcześniej
- opuchnięte lub zaczerwienione stawy.

Pacjent może otrzymać sterydy lub inne leki, np. przeciwbólowe.

Wpływ na funkcjonowanie serca

Leczenie opisanym tutaj lekiem może mieć wpływ na funkcjonowanie serca. Nie jest to częsty skutek uboczny, ale może mieć poważne konsekwencje. Pacjent może być poddawany badaniom, aby sprawdzić pracę jego serca. Takie badania mogą być przeprowadzane przed leczeniem, w jego trakcie lub nawet po jego zakończeniu.

W razie wystąpienia podczas leczenia lub po jego zakończeniu któregokolwiek z poniższych objawów należy natychmiast skontaktować się z lekarzem:

- ból lub ucisk w klatce piersiowej
- brak tchu lub zawroty głowy
- odczucie, że serce bije zbyt szybko lub zbyt wolno.

Jeśli objawy wywołane są przez opisane tutaj leczenie, pacjent może potrzebować sterydów. Przez jakiś czas jego stan może być monitorowany w szpitalu. Takie objawy mogą być także wynikiem innych chorób, ale ważne jest, aby od razu zgłosić się na badanie

Wpływ na mózg i rdzeń kręgowy

Opisane tutaj leczenie może wywierać wpływ na mózg, wyściółkę mózgu i rdzeń kręgowy. Nie jest to częsty skutek uboczny, ale może mieć poważne konsekwencje. Należy natychmiast skontaktować się z lekarzem, jeśli podczas leczenia lub po jego zakończeniu pacjent:

- ma sztywną szyję
- ma ból głowy
- ma gorączkę lub dreszcze
- wymiotuje
- ma wrażliwe na światło oczy
- jest dezorientowany lub senny.

Jeśli objawy wywołane są przez opisane tutaj leczenie, pacjent może potrzebować sterydów lub powinien być monitorowany przez jakiś czas w szpitalu. Takie objawy mogą być także wynikiem innych chorób, ale ważne jest, aby zgłosić się na badanie do lekarza.

Uczucie zmęczenia

Uczucie zmęczenia jest powszechnie występującym skutkiem ubocznym. Jednak niekiedy zmęczenie jest znakiem, że przyjmowane leki wpływają na poziom hormonów lub układ nerwowy, a to może wymagać leczenia.

W razie wystąpienia podczas leczenia lub po jego zakończeniu któregokolwiek z poniższych objawów należy natychmiast skontaktować się z lekarzem:

- pogłębiające się uczucie zmęczenia
- osłabienie lub dreszcze.

W razie odczuwania senności nie należy prowadzić pojazdów ani używać maszyn.

Uczucie słabości, drętwienia i mrowienia

Opisane tutaj leczenie może wpływać na układ nerwowy. Nie jest to skutek częsty, ale może mieć poważne konsekwencje, jeśli nie będzie leczony. Ten skutek uboczny może mieć na początku łagodną postać. W razie wystąpienia podczas leczenia lub po jego zakończeniu któregokolwiek z poniższych objawów należy natychmiast skontaktować się z lekarzem:

- kłopoty z zapinaniem guzików lub wykonywaniem innych precyzyjnych zadań
- uczucie słabości, drętwienia lub mrowienia w rękach, nogach lub twarzy
- bóle głowy
- niewyjaśniony ból w innych częściach ciała.

W takiej sytuacji pacjent może być zmuszony przyjmować sterydy lub inne leki.

Zaburzenia widzenia

Opisane tutaj leczenie może wpływać na oczy i wzrok. W razie wystąpienia podczas leczenia lub po jego zakończeniu któregokolwiek z poniższych objawów należy natychmiast skontaktować się z lekarzem:

- ból lub obrzęk oczu
- wrażliwość oczu na światło
- zmiany dotyczące wzroku.

W takiej sytuacji pacjent może być zmuszony przyjmować sterydy lub inne leki. Może także musieć poddać się badaniu okulistycznemu.

Możliwe inne skutki uboczne przyjmowania niwolumabu

Niski poziom białych krwinek

Leczenie tutaj opisane może zmniejszyć liczbę białych krwinek. Komórki te zwalczają infekcje. Wszelkie objawy infekcji należy zgłosić lekarzowi lub pielęgniarce. Należą do nich:

- kaszel
- ból gardła
- biegunka
- potrzeba częstego oddawania moczu

Należy natychmiast skontaktować się z lekarzem lub szpitalem, jeśli:

- temperatura ciała pacjenta przekroczyła 37,5°C (99,5°F)
- pacjent nagle poczuł się niedobrze, nawet mając prawidłową temperaturę ciała.

Anemia (niski poziom czerwonych krwinek)

Opisane tutaj leczenie może zmniejszyć liczbę czerwonych krwinek. Komórki te transportują tlen w organizmie. Jeśli poziom czerwonych krwinek jest niski, można odczuwać zmęczenie lub mieć problemy z oddychaniem. Objawy takie należy zgłosić lekarzowi lub pielęgniarce. W razie znacznej anemii może zaistnieć potrzeba podania kroplówki uzupełniającej poziom czerwonych krwinek. Jest to nazywane transfuzją krwi.

Sinienie i krwawienie

Opisane tutaj leczenie może zmniejszyć liczbę płytek krwi. Płytki krwi to komórki, które biorą udział w krzepnięciu krwi. Należy skonsultować się z lekarzem, jeśli z nieznanego powodu pojawiły się siniaki lub krwawienie. To oznacza:

- krwawienia z nosa
- krwawienia z dziąseł
- niewielkie czerwone lub fioletowe plamki na skórze, które mogą przypominać wysypkę.

U niektórych osób może być konieczne przetoczenie płytek. Zabieg ten jest nazywany transfuzją płytek krwi.

Ból w jamie ustnej

W jamie ustnej można doświadczać bólu lub mogą w niej powstawać owrzodzenia. Powoduje to zwiększoną podatność na infekcje jamy ustnej.

Należy czyścić zęby lub protezy rano i wieczorem oraz po posiłkach za pomocą miękkiej szczoteczki.

W przypadku bólu w jamie ustnej należy:

- powiedzieć o tym swojej pielęgniarce lub lekarzowi – mogą oni zalecić płyn do płukania jamy ustnej lub odpowiednie leki
- pić dużo płynów
- unikać alkoholu, tytoniu i pokarmów, które mogą podrażniać jamę ustną.

Suchość w ustach

Może pojawić się uczucie suchości w ustach. Należy pić dużo płynów i dodawać sosy do posiłków, aby zapewnić odpowiednie nawilżenie jamy ustnej. W przypadku suchych ust zaleca się używanie balsamu lub wazeliny do ust.

Nudności

Podczas opisanego tutaj leczenia można odczuwać nudności. Lekarz przepisze leki przeciwwymiotne, aby zapobiec objawom lub je ograniczyć. Leki te należy przyjmować ściśle według zaleceń pielęgniarki lub farmaceuty. Łatwiej jest zapobiegać nudnościom niż je leczyć.

W przypadku nudności należy pić płyny małymi łykami i często spożywać małe porcje jedzenia. Jeśli w dalszym ciągu pacjent odczuwa nudności lub wymiotuje częściej niż raz na 24 godziny, należy jak najszybciej skontaktować się ze szpitalem. Personel medyczny udzieli porady i może przepisać inny lek przeciwwymiotny, który będzie skuteczniejszy.

Obrzęk węzłów chłonnych

Niwolumab może powodować puchnięcie węzłów chłonnych. Należy zgłosić się do lekarza, jeśli pojawią się jakiegokolwiek nowe grudki w szyi, pod pachami lub w pachwinach. Niwolumab może powodować puchnięcie węzłów chłonnych. Należy zgłosić się do lekarza, jeśli pojawią się jakiegokolwiek nowe grudki w szyi, pod pachami lub w pachwinach.

Wysokie ciśnienie krwi

Wszelkie problemy z ciśnieniem krwi należy zgłosić lekarzowi lub pielęgniarce. Podczas przyjmowania opisanego tutaj leku pacjentowi regularnie sprawdza się ciśnienie krwi. Bóle głowy należy zgłosić lekarzowi lub pielęgniarce.

Gorączka

Podczas przyjmowania niwolumabu może wystąpić gorączka lub dreszcze. Jeśli pojawią się takie objawy, należy zgłosić je lekarzowi lub pielęgniarce.

Gromadzenie się płynów

Pacjent może przybrać na wadze albo mieć opuchniętą twarz, kostki lub nogi. Zazwyczaj stan ten powoli ustępuje po zakończeniu leczenia. Lekarz może przepisać leki, które pomogą zmniejszyć obrzęk.

Utrata włosów

Włosy mogą się przerzedzić. Jednak całkowita ich utrata jest mało prawdopodobna. Pielęgniarka może udzielić porad na temat radzenia sobie z wypadaniem włosów.

Inne informacje

Zakrzepy

Nowotwór i niektóre leki przeciwnowotworowe mogą zwiększyć ryzyko wystąpienia zakrzepu. Objawy zakrzepu obejmują:

- ból, zaczerwienienie lub opuchliznę nogi lub ramienia
- brak tchu
- ból w klatce piersiowej.

Należy natychmiast skontaktować się z lekarzem, jeśli wystąpią którekolwiek z tych objawów.

Zakrzepy są groźne, jednak lekarz może zapisać leki rozrzedzające krew. Lekarz lub pielęgniarka mogą udzielić więcej informacji na ten temat.

Inne leki

Niektóre leki mogą wpływać na terapię przeciwnowotworowe lub być szkodliwe w trakcie ich stosowania. Dotyczy to również leków kupowanych w sklepie lub aptece. Należy poinformować lekarza o wszelkich przyjmowanych lekach, w tym preparatach witaminowych, lekach ziołowych i preparatach wspomagających.

Antykoncepcja

W trakcie leczenia i przez 5 miesięcy po jego zakończeniu kobieta nie powinna zachodzić w ciążę, a mężczyzna nie powinien podejmować prób spłodzenia dziecka. Przyjmowane leki mogą uszkodzić rozwijający się płód. Istotne jest, aby podczas leczenia stosować skuteczną antykoncepcję.

Karmienie piersią

Podczas opisanego tutaj leczenia kobiety nie powinny karmić piersią. Jest to spowodowane faktem, iż leki mogą przedostać się do organizmu dziecka z mlekiem matki.

Płodność

Niektóre leki stosowane w leczeniu nowotworów mogą wpłynąć na zdolność do zajścia w ciążę lub spłodzenia dziecka. W razie zaniepokojenia tym faktem należy porozmawiać o tym z lekarzem przed rozpoczęciem leczenia.

Leczenie z przyczyn nienowotworowych i leczenie stomatologiczne

W razie potrzeby uzyskania pomocy lekarskiej z powodów niezwiązanych z nowotworem należy zawsze poinformować lekarza i pielęgniarkę, że jest się objętym leczeniem przeciwnowotworowym. Należy okazać im kartę ostrzegawczą pacjenta. Należy podać dane kontaktowe onkologa prowadzącego, aby personel medyczny mógł się z nim skonsultować.

Jeśli potrzebne jest leczenie dentystyczne, należy porozmawiać z onkologiem lub pielęgniarką. Zawsze należy poinformować stomatologa o przyjmowanej terapii przeciwnowotworowej.

Mamy nadzieję, że przedstawione tutaj informacje okażą się pomocne. Możemy odpowiedzieć na wszelkie pytania, udzielić informacji i wsparcia przez telefon w języku polskim. Nasze usługi są bezpłatne. Wystarczy zadzwonić do nas pod numer **0808 808 00 00** (7 dni w tygodniu, w godz. 8:00–20:00) i poprosić po angielsku o możliwość rozmowy w preferowanym przez siebie języku.

Ostatnia edycja tekstu: 1 stycznia 2020 r.